

SPI
INTERNATIONAL
POLSKA
PRZEDSTAWIA

HANNIBAL

PO DRUGIEJ STRONIE MASKI

ZACZĘŁO SIĘ OD ZEMSTY

FILM PETERA WEBBERA, TWÓRCY *DZIEWCZYNY Z PERŁĄ*
W ROLI GŁÓWNEJ GASPARD ULLIEL

CZAS TRWANIA: 121 MIN.
PRODUKCJA: FRANCJA/USA/UK
DATA PREMIERY: 23 LUTEGO 2007

WWW.SPI.PL

Spis treści

Twórcy filmu.....	2
Obsada.....	2
Krótko o filmie.....	3
Streszczenie.....	3
Hannibal. Po drugiej stronie maski	4
Współpraca z Thomasem Harrisem	5
Obsada filmu.....	6
Wygląd młodego Hannibala.....	8
Wcześniejsze ekranizacje.....	10
Obsada.....	11
Twórcy	14
Hannibal. Po drugiej stronie maski - książka	17

TWÓRCY FILMU

Reżyseria: Peter Webber

Scenariusz: Thomas Harris (*na podstawie swojej książki Hannibal Rising*)

Zdjęcia: Ben Davis

Scenografia: Allan Starski

Kostiumy: Anna B. Sheppard

Produkcja: Dino De Laurentiis, Martha De Laurentiis

Muzyka: Ilan Eshkeri, Shigeru Umebayashi

Montaż: Pietro Scalia, Valerio Bonelli

OBSADA

Hannibal Lecter: Gaspard Ulliel

Lady Murasaki: Gong Li

Dortlich: Richard Brake

Grutas: Rhys Ifans

Inspector: Dominic West

Kolnas: Kevin McKidd

Milko: Stephen Walters

Młody Hannibal Lecter: Aaron Thomas

KRÓTKO O FILMIE

Ile twarzy może mieć jeden człowiek? Hannibal Lecter wraca do kin!

Jak wyglądała młodość najsłynniejszego seryjnego mordercy-kanibala w historii? Co wzbudziło w nim nieludzką ciekawość zbrodni? Czy młody Hannibal budził się w ciemnościach słysząc ryk zarzynanych owiec? *Hannibal. Po drugiej stronie maski*, oparty na powieści Thomasa Harrisa pod tym samym tytułem, to historia narodzin potwora.

Młody Hannibal (Gaspard Ulliel) podczas II wojny światowej w szokujących okolicznościach traci rodziców oraz siostrę. Ucieka z rodzinnej Litwy zajętej przez komunistów i dociera do Francji. Na miejscu spotyka niezwykłą Lady Murasaki (Gong Li), która wprowadza go do świata nienaganych manier, wyrafinowanej sztuki i nie tylko... Rozsmakowany w muzyce klasycznej i książkach, młody Hannibal niespodziewanie poczuje smak zepsutego dzieciństwa, smak siostry...

Autorem scenografii do filmu jest laureat Oscara, Allan Starski (*Pianista, Lista Schindlera, Olivier Twist, Pan Tadeusz*). Za kostiumy w filmie odpowiada Anna Biedrzycka-Sheppard (*Pianista, Lista Schindlera, Olivier Twist*)

STRESZCZENIE

Początek II Wojny Światowej. Na Litwie arystokratyczna rodzina Lecterów opuszcza pośpiesznie swą posiadłość, by ukryć się w lesie przed Rosjanami, kolaborantami i szabrownikami. Dochodzi jednak do rzezi. Na oczach dwójki dzieci – Hannibala i jego młodszej siostry Mischy giną rodzice i służba. Jakiś czas później w potworny sposób zginie również Misha... Osierocony i oniemiały z przerażenia Hannibal trafia do sowieckiego sierocińca. Dręczony przez rówieśników doprowadza do buntu przeciwko panującym w zakładzie warunkom. W nieprawdopodobny sposób udaje mu się uciec zza żelaznej kurtyny i dotrzeć do Francji, kraju, gdzie mieszka jego jedyny krewny.

Po przybyciu do jego posiadłości, Hannibal odkrywa, że jego wuj nie żyje. Chłopca wita tajemnicza i piękna wdowa - Japonka, Murasaki Shikibu, potomkini wybitnej pisarki, autorki „Opowieści o księciu Promienistym” (oryg. Genji Monogatari). Jej troska i opieka łagodzą efekty traumy, jakiej doświadczył Hannibal w dzieciństwie i podsycają w nim zainteresowanie muzyką, literaturą i malarstwem, jak również kulturą japońską i jej rytuałami zabijania... Dzięki pani Murasaki chłopiec odzyskuje mowę, którą utracił na skutek szoku po śmierci najbliższych, nie może jednak zapomnieć o okropnościach wojny...

Rozpoczynając swoją obiecującą karierę medyczną Hannibal ze wszystkich sił pragnie opanować zło drzemiące w jego podświadomości. Jednak prześladowające go demony są w rzeczywistości ludźmi – występny, żądnymi krwi przestępcami wojennymi – jedynymi osobami mogącymi odpowiedzieć Hannibalowi na pytania dotyczące jego przeszłości. W Hannibalu, po incydencie, kiedy to w obronie pani Murasaki zabija jej prześladowcę, budzi się rządza krwi i chęć ukarania tych, którzy go skrzywdzili. Młodzieniec wraca w rodzinne strony by odnaleźć oprawców, którzy przed laty wymordowali mu rodzinę. Wszystkie

najkoszmarniejsze wspomnienia powracają ze zdwojona siłą. Hannibal stawia wszystko na jedną kartę niezmordowanie tropiąc demony przeszłości i podejmując grę z samym sobą, która zagrozi wszystkim i wszystkiemu, co kiedykolwiek kochał, jak również obudzi w nim mroczne pożądanie i wieczny głód...krwi.

HANNIBAL. PO DRUGIEJ STRONIE MASKI

GENEZA

Kiedy wyprodukowałem „Czerwonego smoka” zjeżdżiłem z promocją tego filmu cały świat. Wszędzie ludzie zadawali mi te same pytania: „Dlaczego Hannibal Lecter stał się potworem? Dlaczego stał się kanibalem?” I w pewnym momencie pomyślałem: oni zadają interesujące pytania. Może powinniśmy zrobić film o młodości Hannibala, odkryć, dlaczego stał się kimś takim.

Dino De Laurentiis (producent filmu)

Hannibal Lecter jest ikoną kultury. Jest być może najsylniejszym antybohaterem jakiego kiedykolwiek stworzono. Błyskotliwy, pełen uroku i okrucieństwa, skupia na sobie uwagę zbiorowej wyobraźni, jak żaden inny czarny charakter.

Jego twórca, amerykański pisarz - Thomas Harris, po raz pierwszy zaprezentował go światu, jako poboczną, acz znaczącą postać w powieści *Czerwony smok* opublikowanej w 1981 roku. Harris jest jednym z najbardziej znanych autorów thrillerów psychologicznych na świecie. Jego skomplikowane, wspaniale napisane historie są niezwykle - nie tylko z uwagi na ich wywołującą dreszcze grozę, lecz również ze względu na budowanie empatii w stosunku do bezwzględnego, przebiegłego seryjnego mordercy. *Czerwony smok* wkrótce po wydaniu stał się bestsellerem. Producenci filmowi - Martha i Dino de Laurentiis - dostrzegli w tej historii potencjał i pierwsi pokazali Hannibala na ekranie w filmie Michaela Manna *Manhunter* (*Czerwony smok/Łowca*) z 1986 roku.

Manhunter okazał się sukcesem, lecz to *Milczenie owiec* z 1991 roku wprowadziło Hannibala do kręgu obowiązkowych filmów w wideotece każdego kinomana. Wyreżyserowana przez Jonathana Demme, kipiąca od napięcia, przerażająca fabuła ma na swoim koncie 5 Oscarów, w tym Oscara za najlepszy film, najlepszego aktora (Anthony Hopkins) i najlepszej aktorki (Jodie Foster). Po *Milczeniu owiec* de Laurentiis'owie powrócili do postaci Hannibala Lectera produkując takie hity kasowe jak *Hannibal* w 2001 i remake *Czerwonego Smoka* 2002r. Oba filmy z udziałem Anthony Hopkinsa.

Sukces historii Hannibala sprawił, że de Laurentiis'owie byli inicjatorami następnego przedsięwzięcia i nowej historii. „Zainspirował nas akapit z powieści *Hannibal* - wyjaśnia Martha de Laurentiis. „Znaleźliśmy dwustronicowy ustęp o Mishy, młodszej siostrze Hannibala, który zdawał się wskazywać genezę zła Hannibala i sugerować początek jego historii”.

Laurentiis'owie wiedzieli, że muszą przekonać do swojego pomysłu Thomasa Harris. W pierwszej chwili wahał się czy wkroczyć ponownie we świat swojego najslawniejszego bohatera. Jednak potem przyznał, że bardzo zafrapował go ten pomysł. Po raz pierwszy zdecydował się napisać nie tylko książkę, ale również scenariusz. „Jak mogliśmy odmówić”? - wspomina Martha de Laurentiis.

Kiedy tylko powstał krótki zarys fabuły, do projektu zaproszono Petera Webbera. „On był na naszej wymarzonej liście od początku. Chcieliśmy pracować nad tym filmem z młodym, spragnionym nowych doświadczeń reżyserem. *Dziewczyna z perłą* pokazuje, że potrafi opowiadać obrazami, a z jego prac dla brytyjskiej telewizji widać było, że ma ten nerw, którego szukaliśmy.” wspomina Martha De Laurentiis.

Po światowym sukcesie trzykrotnie nominowanej do Oscara *Dziewczyny z perłą* Peter Webber szukał nowego filmu godnego swojego talentu. „Zostałem po prostu zavalony scenariuszami, jak również mnóstwem projektów o nieżyjących już wielkich malarzach - Leonardzie, czy Caravaggiu. Zdałem sobie sprawę, że nie to chcę robić. Byłem dumny ze swojego filmu, ale nie chcę go do końca życia kalkować. *Dziewczyna z perłą* był filmem o miłości, ten zaś opowiada o nienawiści. Pomyślałem, że to naprawdę wspaniała okazja, bym mógł zrobić coś, w czym będę świeży, coś, czym jestem naprawdę żywo zainteresowany, coś, czego jeszcze nigdy nie robiłem”.

„To jest historia o narodzinach potwora, o kształtowaniu się jego charakteru, więc Hannibal jest w centrum, podczas gdy we wszystkich innych filmach był właściwie postacią drugoplanową. - kontynuuje Webber. W *Milczeniu owiec* jest na ekranie zaledwie 18 minut. W tym filmie jesteśmy z nim przez 90 procent czasu. Co więcej, w poprzednich filmach, pojawia się jako potwór, od samego początku. Dla mnie interesujące jest dochodzenie do tego, jak stał się tym kimś, kogo znamy.”

Dla Webbera *Hannibal. Po drugiej stronie maski* był najbardziej ambitnym projektem, nad jakim pracował. „Skala tego przedsięwzięcia jest zróżnicowana. Mamy wielkie sceny batalistyczne, wiele morderstw. Budżet jest znacznie większy niż w moim ostatnim filmie, czuję więc oczywiście większą odpowiedzialność.”

WSPÓŁPRACA Z THOMASEM HARRISEM

Peter Webber uważa, że wiedza Thomasa Harrisa była dla niego ogromnym wsparciem w trakcie powstawania filmu. Pisarz słynie ze swojej detalicznej dokumentacji tematu, który bierze na warsztat. Rozwój i wykończenie powieści może mu zabrać nawet 10 lat.

„On ma zadziwiającą, bardzo szczegółową wyobraźnię. Może powiedzieć, jakiego koloru są zasłony w danej scenie, jakie są meble, wszystkie detale. Ma naprawdę encyklopedyczny umysł. Kolejną fascynującą rzeczą w Harrisie jest to, że był dziennikarzem opisującym w swoich artykułach pracę policji, więc makabryczne morderstwa, jakich jesteśmy świadkami w tym filmie zostały odwzorowane na podstawie jego doświadczeń z tego okresu”.

Harris i Webber stworzyli uzupełniający się twórczo tandem. Reżyser odwiedzał pisarza w Miami, by pracować z nim nad scenariuszem. „Ciężko jest wyciągnąć go z domu. Jest prywatną osobą. Przywilejem było więc być do niego zaproszonym” opowiada Weber. Ich wymiana myśli przedłużyła się na okres zdjęć: „Byliśmy ze sobą w kontakcie telefonicznym. Każdego wieczora po powrocie z planu wysyłałem mu email z uwagami na dzień następny. Wskazywałem, z którymi kwestiami mam problem, sugerowałem zmiany” wspomina reżyser.

Weber postrzega ten proces jako współpracę i obustronne rozumienie: „Pomysły są jego. Ja je dopracowuję. Sprawdzam i dbam o to, by to, co on napisał funkcjonowało w grze aktorskiej i

dramaturgii scen. Są pewne detale, które się zmienia, pewne momenty. Czasem biorę coś od niego i rozwijam to. On znosi jajko, ja je wysiaduję.”

Martha de Laurentiis potwierdza ogromną wartość zaangażowania się autora - scenarzysty w prace nad filmem: „Thomas był zawsze dostępny, a my informowaliśmy go na bieżąco o postępie naszych prac. Zrobił dużo, dużo więcej niż normalnie robi autor czy scenarzysta. Nie byłoby filmu *Hannibal. Po drugiej stronie maski* bez ciągłego wkładu i udziału Thomasa Harrisa”.

Nadal ogromnym wyzwaniem było wyrażenie całej złożoności historii, biorąc pod uwagę tylko 16 tygodni zdjęć. „Wszystko, co robi Hannibal, potrzebuje czasu na ekranie, by nadać fabule ostateczny kształt - wyjaśnia Martha.- Nie można nakręcić napięcia i tych wszystkich znaczących detali postaci szybko. Nie robi się tego w dwóch ujęciach, potrzeba czasu, by to stworzyć, przetrwać, by się zbliżyć do postaci, poczuć ją, nacieszyć się nią, tak, żeby praca scenarzysty przełożyła się na efekt w filmie”.

OBSADA FILMU

Casting na młodego Hannibala, centralną postać filmu, był kwestią krytyczną dla całego przedsięwzięcia. Producent Dino de Laurentiis opisuje długotrwały proces poszukiwania właściwej do tej roli osoby: „Nie mogliśmy znaleźć twarzy, która miałaby w sobie ten rodzaj tajemniczości. Potrzebowaliśmy młodego człowieka, który wyglądałby tak, jakby był zdolny do zabijania, a jednocześnie emanowałby urokiem”.

Gaspard Ulliel ukończył właśnie film *Bardzo długie zaręczyny*, kiedy zwrócił na siebie uwagę De Laurentiisa. „Zobaczyłem jego twarz i pomyślałem – to jest to. Spotkaliśmy się z Gaspardem w Paryżu, Peter zrobił z nim zdjęcia próbne u mnie w domu - i to wszystko przeniosło się na ekran - jego intensywność, jego wygląd. Pamiętam że w pewnej chwili powiedziałem: *Gaspard, urodziłeś się po to, by zagrać Hannibala Lectera.*”

Peter Webber również nie miał co do tego wątpliwości: „To się czuje w żołądku. Oglądałem zdjęcia próbne z Gaspardem i poczułem, że to jedyna osoba, która przykuwa mnie do ekranu na dwie godziny. W nim jest coś specjalnego. Coś mrocznego.” To przeczucie potwierdziło się kiedy obaj zaczęli pracować nad rolą. „Posłaliśmy go do kostnicy, bo chciałem, żeby naprawdę się przekonał co znaczy obcować z trupami” – wyjaśnia Weber. „Tak mu się to spodobało, że chciał tam wrócić następnego dnia. W tym momencie zrozumiałem, że podjąłem właściwą decyzję. W nim jest coś zwichniętego, to po prostu fantastyczne”.

Od samego początku Ulliel miał świadomość, że jego rola będzie porównywana z wcześniejszymi wcieleniami Lectera. „Kroczyć śladami Anthony Hopkinsa to raczej przytłaczająca perspektywa. Oglądałem go w innych filmach. Wiem, jak się porusza, jak gra, jak patrzy. Nauczyłem się wiele obserwując go, ale szybko zorientowałem się, że to co powinienem robić, to nie próbować naśladować go jak najdokładniej, nawet jeśli dla dobra roli musiałem wykorzystać kilka detali ze stworzonej przez niego postaci i dodać do swojej”.

„Musiałem odnaleźć tę postać w sobie i sprawić, by była inna – kontynuuje Ulliel – mamy tu przecież do czynienia z kimś innym. Jest dużo młodszy, nie doświadczył jeszcze wielu rzeczy, nie stwardniał jeszcze przez pobyt w więzieniu. Interesowała mnie również ewolucja

tej postaci. Oglądamy jak odkrywa swoją mroczną stronę - zarówno poprzez swoje studia medyczne, jak i przez pierwsze morderstwa, które popełnia. W całym filmie mamy do czynienia z narastaniem, aż do chwili, kiedy zabijanie i jedzenie ofiar staje się nałogiem. Pod koniec filmu zbliżam się więc do Anthony'ego Hopkinsa, jego sposobu myślenia i wyrażania się jako Hannibala i wtedy mogę korzystać bardziej z inspiracji jego grą.”

Dla Ulliel największym wyzwaniem była relacja między Hannibalem a panią Murasaki. „W poprzednich trzech filmach widzimy Hannibala w różnych sytuacjach, ale rzadko podczas tego rodzaju kontaktu z kobietą, rzadko obserwujemy u niego tego rodzaju uczucia. Ich relacje przypominają romans, ale są czymś więcej. On bardzo wiele rzeczy uczy się od pani Murasaki. Ona pozwala mu odkrywać i rozwijać swoje pasje, jest też jedynym pocieszeniem dla niego po utraconym dzieciństwie. Chciałem wydobyć tę złożoność uczuć. Byłem przygotowany na sceny morderstw, wiele nad nimi myślałem. To było pierwsze, do czego się przygotowywałem. Prostsze sceny są dla mnie paradoksalnie trudniejsze - powrócić i znów zachowywać się normalnie, operować dialogiem, być ‘codziennym’ Hannibalem.”

Ulliel sam przygotowywał się do roli śledząc motywacje Hannibala. Odkrył, że jego bohater miał, jak na seryjnego mordercę, bardzo niecodzienną psychikę. „Przeczytałem wszystkie trzy książki Thomasa Harris'a oraz wiele innych książek o seryjnych mordercach, napisanych przez policyjnych profilerów. Było mi trudno je czytać, były naprawdę szokujące, ale również wciągające. Hannibal zachowuje się inaczej niż większość seryjnych morderców, których ataki są związane z pobudkami i znaczeniami seksualnymi. W ich czynach jest zawsze w końcu moment seksualnej ulgi, rozładowania, których nie ma w morderstwach, których dokonuje Hannibal”.

Webber wspomagał poszukiwania Ulliel. „Peter dał mi kilka filmów na dvd, które ilustrowały atmosferę, którą chciał osiągnąć. Kazał mi również obejrzeć kilka azjatyckich filmów samurajskich z walkami na miecze. Jest tam wiele scen o bardzo japońskim kontekście.”

Tajemniczą Lady Murasaki gra Gong Li, najslynniejsza chińska aktorka. Zdobyła sławę pracując z ze znanym reżyserem Zhang Yimou nad takimi filmami jak *Zawieście czerwone latarnie*. Ostatnio przeniosła się do Hollywood i wystąpiła w *Wyznaniach gejszy*. Producent, Martha de Laurentiis, wypowiada się o niej entuzjastycznie: „Gong Li potrafi wyrażać emocje twarzą, oczyma, właściwie nie potrzebuje słów. Jest aktorką filmową, która zdarza się raz na dekadę. Ma ogromną inteligencję i jednocześnie niesamowite zdolności aktorskie”.

Po uznanej kreacji w *Wyznaniach gejszy* Gong Li po raz kolejny wciela się w Japonkę: „Najważniejszą rzeczą dla mnie jest postać kobiety, a to czy jest Chinką, czy Japonką, nie ma dla mnie znaczenia. Koncentruję się na postaci, którą gram, a w tym przypadku na tym jak jest silna i jaka interesująca – mówi Gong Li. „Ta kobieta jest bardzo tajemnicza. Jest samotna, ale bardzo silna. Ze swojej kultury czerpie bardzo dużo siły. Choćby przez codzienne oddawanie czci pancerzom swoich przodków. Oczywiście, ma dobre i złe cechy. Rozumie Hannibala, a to, co ich łączy, to bolesna przeszłość. Wie, że Hannibal wycierpiał wiele w dzieciństwie, tak jak ona. Próbuje użyć swoich wszystkich dobrych stron, by wyprowadzić go z ciemności. Problem polega na tym, że jest już za późno”.

Gong Li jest dumna, że mogła stać się częścią świata Hannibala. „Widziałam wszystkie części filmów o Hannibalu. Moim ulubionym jest *Milczenie owiec*. Podziwiam zwłaszcza kreacje Hopkinsa i Foster, to ile potrafili wyrazić oczyma. Bardzo lubię ten film, widziałam go wiele razy”.

Mało brakowało, a Peter Webber straciłby Gong Li z obsady ze względu na jej wcześniejsze zobowiązania. „Gong Li pracowała nad *Miami Vice*, do którego zdjęcia się przedłużyły i chcąc ją zatrzymać musieliśmy zmienić nasz grafik” – mówi Webber. „Przysporzyło nam to wielu problemów, ale było warto. Każda minuta, jaką spędza na ekranie, jest chwilą prawdy i piękna. Jest bardzo subtelna, ale jednocześnie silna. To aktorka u szczytu swoich możliwości”.

Pośród innych członków mocnej ekipy jest też wszechstronny walijski aktor Rhys Ifans. (*Przetrzymać tę miłość*, *Notting Hill*, *Vanity Fair*. *Targowisko próżności*) grający Grutusa, przywódcę dezertarów, którzy zabijają siostrę Hannibala. „Myślę, że inni mężczyźni w gangu, to ofiary wojny, ale Grutus to prawdziwy psychopata - mówi Ifans. Nie ma żadnych oporów przed zabiciem małej dziewczynki, choć inni mogliby je mieć. Lubuje się w karaniu innych i zadawaniu bólu. To bardzo mroczny świat, ale Peter nadaje mu wdzięk, styl. Zaczyna się jak kino wojenne, by przeistoczyć się w film noir. To bardzo stylowy film, głównie dzięki Peterowi ale też Benowi Davisowi - autorowi zdjęć. Jest pięknie oświetlony, pełno w nim cieni, w które można się schować lub, z których można wyjść”

Ifans równie pozytywnie ocenia resztę obsady: „Myślę, że obsadzenie Gasparda w tej roli było strzałem w dziesiątkę. Nie mogliśmy i nie powinniśmy szukać młodego „Anthony’ego Hopkinsa”. Gaspard wniósł do tej roli to samo szelmstwo, które posiada Hopkins. Myślę, że to klucz do postaci Hannibala Lectera. Jest mężczyzną czarującym, obdarzonym bardzo dobrym smakiem, otacza go arystokratyczna aura, co jest jednak przerażające.”

WYGLĄD MŁODEGO HANNIBALA

Jednym z problemów, jakie musieli rozwiązać twórcy, było poprowadzenie historii w taki sposób, żeby widownia poczuła sympatię do brutalnego seryjnego mordercy. „Czy można polubić psychopatycznego mordercę?” pyta Webber. „Mnie interesuje zbudowanie czegoś, co będzie psychologicznie złożone, gdzie zostaniesz zabrany w podróż i zaangażujesz się emocjonalnie. Pod koniec naszego obrazu widz być może nie odczuwa takiej sympatii do Hannibala, jak na samym jego początku, ale z całą pewnością rozumie, w jaki sposób doszło do tego, że stał się potworem. Może to jest prawdziwe we wszystkich tragediach - jakaś fatalna skaza na charakterze, jakaś jedna cecha, która nawet wielkich ludzi rzuca na kolana”.

Stąd też strona wizualna filmu była niezwykle ważna jako nośnik napięcia i traumy zawartych w fabule. Autor zdjęć Ben Davis znany między innymi z filmu *Gry weselne*, był odpowiedzialny za tłumaczenie wizji Webbera na obraz. „Najwspanialsze jest w tym filmie to, że ma tak wiele różnych faktur” - mówi Davis. „Są w nim różne pory roku, różne nastroje, różne okresy czasowe. Również główny bohater zmienia się fundamentalnie od początku do końca filmu, więc cały ‘wygląd’ filmu podąża za nim. To bardzo ważne w filmie takim jak ten, gdzie również światłem buduje się suspens i atmosferę lęku”

Ta historia dała Davisowi możliwość zgłębiania różnorodnych nastrojów: „Wizualnie film podąża za podróżą Hannibala, która zaczyna się w czasie wojny na Litwie. To bardzo ciemny okres w jego życiu, w filmie odzwierciedlony ciemnym, niedoświetlonym i nienasyconym kolorem, ziarnistym obrazem. Jest w tej części filmu dużo czerni i dużo cieni.

Potem Hannibal ucieka z Europy Wschodniej, przedziera się przez granice i dociera do powojennej Francji. W filmie najpierw jest bardzo klaustrofobicznie, ale potem przestrzeń się otwiera, kiedy udaje mu się uciec. Po raz pierwszy wychodzimy wtedy z kamerą na zewnątrz, po raz pierwszy używamy również szerokich planów, żeby przekazać poczucie nagłej wolności. Ponieważ dla mnie to jest jedyny w jakiś sposób miły okres jego życia, kolory ulegają na tę część filmu ociepleniu.”

Brutalna kulminacja filmu była dużym wyzwaniem dla operatora i jego koncepcji oświetlenia. „To rodzaj wejścia w szaleństwo, co odbija się na poetyce filmu, który staje się coraz bardziej filmem noir. Peter był świetnym wyborem reżysera do tego filmu, bo posiada, tak jak Gaspard, silnie rozwinięte poczucie makabryczności. Są w filmie sceny, które trzeba było zagrać bardzo subtelnie i on je tak poprowadził; wprowadził coś nowego do stylistyki filmów o Hannibalu. Kluczem do jego podejścia do tego filmu jest zawsze subtelność”.

Zarówno Webber jak i Starski chcieli by początkowe sceny wojenne były jak najbardziej realistyczne. Webber wyjaśnia: „Nasze rekwizyty wyglądały realnie. Radziecki czołg jest podniszczony, ma z tyłu przywiązany rower, i puszkę z farbą. Nie jest czysty i wychuchany, jak to często widzimy na filmach wojennych. Allan dorastał w Polsce w czasach komunizmu, ma tyle lat, że pamięta wojnę. To wspaniałe, bo ze swoich wspomnień może przenieść autentyczność na film”.

Dbłość Starskiego o autentyczność objawiała się nawet tym, jak kazał malować dekoracje. „Paryskie mieszkanie pani Murasaki jest bardzo eleganckie, ale jest to mieszkanie jej ojca, ma swoją historię i powinniśmy to czuć. Nawet ściany muszą być prawdziwe i wyglądać, jak pomalowane 8 lat temu, a nie 4 dni temu. Pokazują proces starzenia się wnętrza nakładając kolejne warstwy farby”.

To dążenie do perfekcji zostało docenione również przez aktorów. Stephen Walters, grający rolę Milko wspomina: „Gra w otoczeniu tak realistycznej scenografii bardzo nam pomaga. W scenie mojej śmierci, w zbiorniku wodnym, wokół mnie w wodzie pływały części ludzkiego ciała. To tworzy rzeczywistość, zanim jeszcze zaczniesz się grać. Dbłość o detale była w tym filmie wyjątkowa.”

To skupienie na autentyczności podziela również kostiumolog - Anna Sheppard, dla której była to kolejna już współpraca z Allanem Starskim (po nominowanych do Oscara za kostiumy *Liście Schindlera* i *Pianiście*). W przypadku postaci Hannibala kluczem była subtelność. „Gaspard ma niesamowitą twarz, bardzo dużo potrafi wyrazić oczyma. Kostiumy na nim pokazują jego dorastanie, dojrzewanie, ale nie odwracają uwagi od jego gry. Kostiumów i charakteryzacji używaliśmy tak, żeby podkreślić przemianę charakteru Hannibala wraz z upływem czasu. Kiedy Hannibal po raz pierwszy pojawia się we Francji wygląda chłopięco, nosi jasne, delikatne kolory i oryginalne ubrania z lat 50-tych, ale kiedy jedzie do Paryża, jego ubrania są już bardziej nowoczesne i surowe.

W ostatniej sekwencji Gaspard gra w czarnym golfie, który bardzo podkreśla jego rysy twarzy i zaczesane do tyłu włosy. Wygląda bardzo groźnie.”

Sheppard z wielką przyjemnością ubierała Gong Li. „W jej sukniach zawsze były bardzo silnie stylizowane japońskie elementy, wszystkie suknie miały krój kimona. Udało mi się znaleźć oryginalne kimono z lat 40-tych. Kiedy przenosimy się z pałacu - posiadłości jej męża, do jej domu w Paryżu, ona staje się bardzo wytworną paryżanką, a eksponowany wcześniej japoński sznyt praktycznie znika”.

Napięty plan zajęć Gong Li stanowił nie lada wyzwanie: „To było bardzo stresujące - widziałam się z nią tylko raz. Pojechałam do Miami, żeby porozmawiać o jej postaci. Potem spotkałyśmy się dopiero na planie” – wyjaśnia Sheppard. „Wszystkie jej kostiumy zostały uszyte bez przymiarek, więc było mnóstwo przeróbek. Bałam się tego trochę, ale ona była fantastyczna. Zakładała kostiumy, których nigdy wcześniej nie widziała i wychodziła w nich prosto na plan. Wszystko wyszło świetnie!”

Peter Webber zdaje sobie sprawę, że bez względu na to jak bardzo unikalny będzie nastrój filmu i kreacje aktorskie, *Hannibal. Po drugiej stronie maski* będzie oceniany w opozycji do poprzednich filmów z tej serii, które powstały. „Zarówno w scenariuszu jak i grze aktorskiej są rzeczy, którymi nawiązujemy do poprzednich filmów, jednak natura tego filmu jest zasadniczo różna, inna.” mówi Webber. „To dużo bardziej europejska niż amerykańska historia, to nie jest taki sam psychologiczny thriller jak poprzednie, jest tam więcej z dramatu i horroru niż w poprzednich filmach z tego cyklu. Mam nadzieję, że to co zrobiliśmy to coś oddzielnego, coś co się wyróżnia.”

WCZEŚNIEJSZE EKRYANIZACJE

LOWCA/MANHUNTER (1986)

Reż: Michael Mann

Obsada: William L.Petersen, Kim Greist, Dennis Farina

Adaptacja pierwszej części legendarnej trylogii o Hannibalu Lecterze. Były agent FBI, Will Graham, specjalista od spraw psychopatycznych morderców, wraca do służby, by schwytać seryjnego zabójcę zwanego Czerwonym Smokiem, który z zimną krwią morduje całe rodziny. Graham zwraca się o pomoc do odbywającego karę śmiertelnie niebezpiecznego psychopaty - kanibala Hannibala Lectera.

MILCZENIE OWIEC (1991)

Reż: Jonathan Demme

Obsada: Anthony Hopkins, Jodie Foster

Psychopata porywa i morduje młode kobiety. Agentka FBI, Clarise Starling (Jodie Foster), dostaje zadanie zajęcia się sprawą "Bufflo Billa", seryjnego mordercy wyróżniającego się szczególnym okrucieństwem wobec swych ofiar. Sprawę pomaga jej rozwikłać inny, niezwykle inteligentny i niebezpieczny morderca - Hannibal Lecter (Anthony Hopkins) - pacjent więziennego centrum psychiatrycznego. Hannibal, niegdyś wybitny psychiatra, jest zauroczony Clarice. Jego cenne wskazówki mogą stać kluczem do rozpracowania sprawy "Bufflo Billa". Pytanie tylko, jak przekonać Dr. Lectera do współpracy z policją?

Film odniósł ogromny sukces w Polsce jak również na świecie; do tej pory jest uważany za najbardziej wytrawną i znaczącą ekranizację prozy Harrisa poświęconej najsłynniejszemu mordercy popkultury. Film otrzymał 5 Oscarów w kategoriach: najlepszy aktor- Anthony Hopkins, najlepsza aktorka- Jodie Foster, najlepszy reżyser- Jonathan Demme, najlepszy film i najlepszy scenariusz adaptowany, oraz stał się hitem kasowym zarabiając podczas premierowego weekendu nieomal równowartość swojego budżetu.

HANNIBAL (2001)

Reż: Ridley Scott

Obsada: Anthony Hopkins, Julianne Moore, Gary Oldman

Kontynuacja głośnego "Milczenia owiec". Demoniczny doktor Hannibal Lester (Anthony Hopkins) mieszka we Florencji, gdzie sprawuje funkcję kustosa jednego z tamtejszych muzeów. Cały czas jednak pozostaje jednym z najbardziej poszukiwanych przestępców na świecie. Do polowania na kanibala, które nieustannie prowadzi FBI, przyłącza się również Mason Verger, jedyna z ofiar doktora, która przeżyła spotkanie z nim. Verger pała żądzą zemsty. Pragnie dopaść Lectera przed policją i rzucić go na pożarcie hodowanym specjalnie tresowanym świniom.

W tej części filmu w roli agentki Clarice Starling Jodie Foster zastąpiła Julianne Moore, trzykrotnie nominowaną do Oscara za *Godziny*, *Daleko od nieba* i *Boogie Nights*, a znaną z takich filmów jak *Kroniki Portowe*, *Koniec romansu*, *Magnolia*.

CZERWONY SMOK (2002)

Reż: Brett Ratner

Obsada: Anthony Hopkins, Edward Norton, Ralph Fiennes

Najbardziej przerażająca dotychczas część serii o Hannibalu Lecterze - psychiatrze i psychopatycznym mordercy z Anthony Hopkinsem w roli głównej. Agent FBI Will Graham (Edward Norton) odchodzi ze służby i przeprowadza się na Florydę. Mężczyzna kilka lat wcześniej stanął oko w oko z maniakalnym mordercą Hannibalem Lecterem. Spotkanie to zostawiło trwały ślad w psychice Willa, który posiada niezwykłą zdolność przenikania w umysł przestępcy. Pewnego dnia jego szef prosi o pomoc w wyjaśnieniu zagadki zbiorowych morderstw, które są popełniane w czasie pełni księżyca.

OBSADA

GASPARD ULLIEL – Hannibal Lecter

Karierę aktorską rozpoczynał od ról w projektach telewizyjnych i filmach krótkometrażowych, które umożliwiły mu wystąpienie w *Braterstwie wilków*, jednym z największych francuskich przebojów kinowych z udziałem Moniki Bellucci i Vincenta Cassela.

Przełomem w jego karierze okazała się kreacja w komedii Michela Blanca *Letni zawrót głowy* u boku Charlotte Rampling. Rola ta przyniosła mu pierwszą nominację do Cezara w kategorii „najbardziej obiecujący aktor” oraz nagrodę Lumiere dla najbardziej obiecującego aktora. Rok później wystąpił w głośnym dramacie Andre Techine’a *Zabłąkani*, w którym wcielił się w postać kochanka bohaterki odtwarzanej przez Emmanuelle Beart.

Później mogliśmy oglądać go w *Tulse Luper Suitcases* Petera Greenawaya, gdzie wystąpił u boku Isabelli Rossellini i Franki Potente.

Za rolę w głośnym filmie *Bardzo długie zaręczyny* Jean-Pierre'a Jeuneta, którego gwiazdą była Audrey Tautou, zdobył Cezara dla najbardziej obiecującego aktora.

W ubiegłym roku polscy widzowie mogli oglądać go w jednym z epizodów nowelowego filmu *Zakochany Paryż*, gdzie wystąpił w etiudzie reżyserowanej przez Gusa Van Santa.

GONG LI – Lady Murasaki

Gong Li jest międzynarodową gwiazdą, która zdobyła uznanie na świecie. W 2006 roku zagrała rolę niebezpiecznej Hatsumomo w amerykańskim filmie *Wyznania gejszy* Roba Marshalla. Za tę rolę otrzymała nagrodę National Board of Review w kategorii najlepsza żeńska rola drugoplanowa.

Gong Li kontynuuje swą karierę filmową w Ameryce grając w znaczących tytułach w towarzystwie największych gwiazd. Ostatnio można było ją oglądać w *Miami Vice* Michaela Manna z Colinem Farrellem i Jamiem Foxx.

Jej role poruszały publiczność na całym świecie, od momentu kiedy debiutowała w filmie *Red Sorghum (Czerwone Sorgo)*, który zdobył Złotego Niedźwiedzia na festiwalu w Berlinie w 1987 roku i wyznaczył początek nowej ery w chińskiej kinematografii. Reżyser Zhang Yimou jeden z pierwszych reżyserów po rewolucji kulturalnej (znanych jako „Pięte pokolenie”), wychowanek pekińskiej szkoły filmowej zrobił po tym filmie jeszcze sześć innych z Gong Li. Jego *Ju Dou* i *Zawieście czerwone latarnie* były pierwszymi chińskimi filmami nominowanymi do Oscarów. Jednym z ich wspólnych filmów był *The story of Qiu Ju* (1992), który przyniósł Gong Li nagrodę dla najlepszej aktorki na festiwalu filmowym w Wenecji i chińską Golden Rooster Award, tak jak kolejne filmy *Życ* (1994) i *Shanghai Triad* (1995).

Gong Li zrobiła trzy filmy z Chen Kaige, kolejnym wiodącym chińskim reżyserem. Pierwszy - *Żegnaj moja konkubino* (1993) był nominowany do Oscara i zdobył Złotą Palmę w Cannes, Złoty Glob i nagrodę BAFTA za najlepszy film nieanglojęzyczny oraz liczne nagrody krytyków. Gong Li otrzymała za ten film nagrodę New York Film Critics Circle w kategorii najlepsza rola drugoplanowa.

W 2002 roku mogliśmy oglądać Gong Li w dramacie *Pociąg*. Był to jej drugi obraz zrealizowany we współpracy z reżyserem Sun Zhou, z którym po raz pierwszy spotkała się na planie w 1999 roku przy realizacji filmu *Breaking the silence*. Za kreację jaką w nim stworzyła zdobyła chińską nagrodę Złotego Koguta dla najlepszej aktorki. Gong Li wystąpiła również w dwóch filmach hongkońskiego reżysera Wong Kar-Waia, 2046 oraz noweli *The hand* będącej częścią obrazu zatytułowanego *Eros*.

Gong Li przewodniczyła jury na festiwalu filmowym w Berlinie (2000), Wenecji (2002) i Tokio (2003), a w 1998 roku została odznaczona przez francuski rząd tytułem „kawalera literatury i sztuki” za swój wkład w rozwój kinematografii.

RHYS IFANS – Grutas

Rhys Ifans urodził się 22 lipca 1968 roku w Ruthin w Walii. Uczęszczał do Szkoły Muzyki i Dramatu w Guildford, a na deskach teatralnych zaczął występować już w wieku 13 lat. Jako nastolatek realizował się jako wokalista zespołu rockowego Super Furry Animals. Ifans wystąpił w również w kilku wideoklipach, między innymi do utworów takich grup jak Stereophonics, Catatonia, a ostatnio Oasis.

Uwagę międzynarodowej publiczności zwrócił na siebie brawurową kreacją w głośnej komedii romantycznej *Notting Hill* Rogera Michella, w której wcielił się w postać nierozgarniętego współlokatora bohatera odtwarzanego przez Hugh Granta. Od tego czasu Rhys Ifans wystąpił między innymi w *Kronikach portowych* Lasse Hallstroma, *Hotelu Mike'a Figgisa*, *Wojnie plemników* Michaela Gondry'ego.

Rhys Ifans występuje również na deskach teatralnych. Był gwiazdą między innymi wystawionej przez Donmar Warehouse *Przypadkowej śmierci anarchisty* Dario Fo w reżyserii Roberta Delamere'a oraz *Volpone* w reżyserii Matthew Warchusa i *Under milk wood* w reżyserii Rogera Michella wystawianych w londyńskim National Theatre.

Stworzył złowrogą kreację Jeda w *Przetrzymać tę miłość* (2004) Rogera Michella na podstawie bestsellerowej powieści Iana McEwana. W tym samym roku wystąpił w *Vanity Fair* w reżyserii Miry Nair, a w styczniu 2005 roku zagrał główną rolę w *Not only but always*, telewizyjnej biografii Petera Cooka, za którą otrzymał nagrodę BAFTA Television dla najlepszego aktora.

Najnowszy film z jego udziałem to *Chromophobia* w reżyserii Marthy Fiennes, w którym wystąpiły również Penelope Cruz i Kristin Scott-Thomas.

DOMINIC WEST – Inspektor Popil

Występował w wielu popularnych produkcjach teatralnych, między innymi w: *De La Guarda* w londyńskim Roundhouse Theatre, *Design for living* na Broadwayu, a ostatnio u boku Sienny Miller w *Jak wam się podoba* w Wyndham Theatre.

W 2004 roku pojawił się u boku Julianne Moore w filmie *Życie, którego nie było*, a w ubiegłym roku zakończył zdjęcia do przygotowywanej przez wytwórnię Warner Bros. superprodukcji *300*. Dominic West wystąpił również wspólnie z Julią Roberts w obyczajowej produkcji *Uśmiech Mona Lizy*, biograficznym *Picasso – twórca i niszczyciel* Jamesa Ivory'ego z Anthonym Hopkinsem i Julianne Moore oraz w głośnej ekranizacji szekspirowskiego *Ryszarda III* Richarda Loncraine, w której zagraли również Ian McKellan, Jim Broadbent, Maggie Smith i Annette Bening.

TWÓRCY

PETER WEBBER – Reżyser

Webber wyreżyserował kilka nagrodzonych dokumentów opowiadających między innymi o kompozytorze Ryszardzie Wagnerze, manekinach wykorzystywanych w testach samochodowych i stworzeniach żyjących w głębinach morskich. Później zrealizował dla stacji Channel Four kontrowersyjny miniserial *Men only* pokazujący proces upadku w zbrodnię i rozpustę pięciu szanowanych członków drużyny piłkarskiej. Jego następny dramat zrealizowany dla BBC pt. *The Stretford wives*, z udziałem Fay Ripley, opowiadał historię zemsty kobiet na mężczyznach. Później zaproszono go do reżyserii jednego epizodu popularnego serialu *Sześć stóp pod ziemią*.

Na dużym ekranie zadebiutował filmem *Dziewczyna z perłą* z udziałem Colina Firtha i Scarlett Johansson, który okazał się olbrzymim sukcesem zdobywając 3 nominację do Oscara, 2 nominacje do Złotego Globu i 10 nominacji do nagród BAFTA. Obraz otrzymał wiele liczących się nagród na międzynarodowych festiwalach, między innymi Hitchcock d'Or i Nagrodę Publiczności na festiwalu filmowym w Dinard.

ALLAN STARSKI – Scenograf

Laureat Oscara. Scenograf o międzynarodowej sławie mieszkający na stałe w Warszawie. Absolwent warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Jako scenograf filmowy debiutował w 1973r., a trzy lata później nawiązał współpracę scenograficzną z Andrzejem Wajdą przy okazji filmu *Smuga cienia*. Wspólne zrealizowali m.in. takie filmy jak: *Człowiek z marmuru* (1976), *Bez znieczulenia* (1978), *Panny z Wilka* (1979) czy *Człowiek z żelaza* (1981).

Allan Starski współpracuje również z najwybitniejszymi reżyserami zagranicznymi. W 1993 roku zaprojektował scenografię do filmu *Lista Schindlera* Stevena Spielberga za co otrzymał Oscara, nominację do nagrody BAFTA i nagrodę Stowarzyszenia Krytyków Filmowych z Los Angeles (Los Angeles Film Critics Association Award) za najlepszą scenografię.

W ciągu ostatnich 10 lat zaprojektował scenografię do wielu międzynarodowych produkcji, z których najważniejsze to *Plac Waszyngtona*, *Pan Tadeusz* (za którego otrzymał Orła - Polską Nagrodę Filmową), czy *Pianista*, uhonorowany wieloma nagrodami (m.in. Oscar, Złota Palma) film Romana Polańskiego o odwadze i przetrwaniu w warszawskim getcie podczas II Wojny Światowej. Za pracę przy tym obrazie otrzymał francuskiego Cezara i kolejnego Orła – Polską Nagrodę Filmową.

Ostatnio współpracował z Romanem Polańskim przy filmie *Olivier Twist* z Benem Kingsleyem w roli głównej.

Mówi Allan Starski:

„Hannibal to nie tylko mój kolejny film ale także wielka, profesjonalna przygoda. Wszystko w tej produkcji było nowe i ekscytujące. Propozycje pracy dostałem od Dino de Laurentis'a, legendarnego producenta filmów Feliniego, (*La Strada* , *Noce Cabirii*) a także wielu znanych tytułów takich jak *Wojna i Pokój*, *Barbarella*, *Serpico*, czy *Rok Smoka*. Petera Webbera podziwiałem za "Dziewczynę z Perłą". A do tego

historia Hannibala Lectera... Kultowy potwór kina światowego! Nigdy przed tym nie robiłem tego rodzaju filmu, a poprzeczka postawiona była bardzo wysoko! "Milczenie Owiec" zdobyło 5 Oscarów, tak zwanego „oscarowego pokera”.

Praca w Hannibalu okazała się fantastycznym przeżyciem, pracowałem z moją stałą, świetną ekipą, z którą robiłem wcześniej Olivera Twista. Peter okazał się mądrym, błyskotliwym i pełnym humoru liderem, Dino ze swoim doświadczeniem był motorem gorących dyskusji i zażartych sporów artystycznych. Do tego wspaniali współtwórcy, operator Ben Davis, kostiumolog Anna Sheppard, z którą robiłem dwa ostatnie filmy Polańskiego, świetni montażyści Pietro Scalia i Valerio Bonelli. Wszystko było super!

Ale jaki jest rezultat tej przygody? Nie mnie ostatecznie oceniać, choć szczerze powiem że moje wrażenia z projekcji roboczej, którą widziałem w Londynie, były fantastyczne!

Film wciągnął mnie na tyle, że zapomniałem o chłodnym, zawodowym spojrzeniu i ocenie dekoracji! Życzę wszystkim dużo emocji i mam nadzieję że scenografia stała się integralną częścią tej fascynującej historii”.

ANNA BIEDRZYCKA - SHEPPARD – Kostiumograf

Uznana projektantka kostiumów, która karierę rozpoczynała w rodzinnej Polsce jako Anna Biedrzycka. Pod koniec lat 70. przeprowadziła się do Anglii. Współpraca z Agnieszką Holland przy filmie *Zabić księdza* zwróciła na nią uwagę świata, w tym Stevena Spielberga, który zaproponował jej pracę przy *Liście Schindlera*. Za kostiumy, które zaprojektowała na potrzeby tej produkcji otrzymała nominację do Oscara oraz nagrody BAFTA.

Do bolesnych czasów II Wojny Światowej powróciła współpracując z Romanem Polańskim przy filmie *Pianista* za co otrzymała nominację do Oscara, francuskiego Cezara i Orła – Polskiej Nagrody Filmowej. W 2005 roku ponownie spotkała się z Romanem Polańskim na planie jego *Oliviera Twista*.

Sheppard mieszka w Londynie i pracuje zarówno w Europie jak i w Stanach Zjednoczonych. Jest autorką kostiumów między innymi do filmów *Plac Waszyngtona*, *Ostatni smok* (nominacja do nagrody Saturna) oraz nominowany do Oscara współczesny dramat Michaela Manna *Informator* z udziałem Ala Pacino i Russella Crowe’a. Do tematu II Wojny Światowej powróciła, kiedy Steven Spielberg i Tom Hanks poprosili ją o zaprojektowanie kostiumów dla realizowanego przez nich miniserialu *Kompania braci*. Ostatnio współpracowała przy filmach *Sahara* oraz *W 80 dni dookoła świata*.

PIETRO SCALIA – Montaż

Wśród wielu pełnometrażowych filmów, przy których pracował Pietro Scalia, są między innymi *Wyznania gejszy* w reżyserii Roba Marshalla z udziałem Zhang Ziyi, Gong Li i Michelle Yeoh, *Buntownik z wyboru* Gusa Van Santa z Robinem Williamsem, Mattem Damonem, Benem Affleckiem i Minnie Driver, *Szybcy i martwi* z Sharon Stone, Gene’em Hackmanem, Russellem Crowe’em i Leonardo Di Caprio oraz JFK w reżyserii Olivera Stone’a z Kevinem Costnerem i Tommym Lee Jonesem, za który w 1991 roku otrzymał Oscara® w kategorii „najlepszy montaż”. Pietro Scalia współpracował również z Bernardo Bertoluccim przy filmach *Ukryte pragnienia* (1996) i *Mały Budda* (1993). Montował także kilka produkcji reżyserowanych przez Ridleya Scotta, w tym *Hannibala*, *Gladiatora*

(nominacja do Oscara®) oraz *Helikopter w ogniu* (za który zdobył drugą w swojej karierze Nagrodę Amerykańskiej Akademii Filmowej).

THOMAS HARRIS – Scenarzysta filmu *Hannibal. Po drugiej stronie maski* oraz autor bestsellerowej serii o Hannibalu.

- 1981 **Czerwony smok**
- 1988 **Milczenie owiec**
- 1999 **Hannibal**
- 2006 **Hannibal. Po drugiej stronie maski**

Thomas Harris po raz pierwszy napisał sam scenariusz na podstawie swojej powieści, choć to już czwarta ekranizacja historii Hannibala Lectera. Jest to jego debiut scenariopisarski.

Thomas Harris przygodę z pisaniem rozpoczął jako dziennikarz w "Waco Tribune-Herald", prowincjonalnej gazecie, gdzie prowadził dział miejscowej kroniki policyjnej opisującej przestępstwa w USA i Meksyku. Był też stałym recenzentem wielu magazynów. Po kilku latach przeniósł się do Nowego Jorku i pracował jako niezależny reporter.

Thomas Harris ma w swym dorobku powieść sensacyjną, *Czarna niedziela* (Black Sunday, 1975). Kolejne książki to początek serii o Hannibalu - *Czerwony smok* i *Milczenie owiec*. Oba tytuły powszechnie uznano za jedne z najwybitniejszych thrillerów psychologicznych. Pierwsza ekranizacja *Czerwonego smoka* w 1986r pod tytułem *Manhunter* nie odbiła się szerszym echem. Jednak już filmowa wersja *Milczenia owiec* z Anthonym Hopkinsem i Jodie Foster została nagrodzona pięcioma Oskarami.

Po sukcesie wydawniczym *Czerwonego smoka* i *Milczenia owiec*, nakładem 1 200 000 egzemplarzy ukazuje się *Hannibal* - trzecia powieść o demonicznym doktorze-kanibalu. Thomas Harris pracował nad nią ponad 10 lat.

Ostatnim tytułem z serii jest *Hannibal. Po drugiej stronie maski*, odsłaniający młodość najsłynniejszego kanibala. W Polsce książka ukaże się nakładem wydawnictwa Amber 16 stycznia 2007r.

HANNIBAL. PO DRUGIEJ STRONIE MASKI - KSIĄŻKA

Premiera filmu jest poprzedzona wydaniem książki Thomasa Harrisa. Amerykańska premiera książki miała miejsce 5 grudnia 2006r. Książka w pierwszym tygodniu sprzedaży zajęła miejsce w ścisłej czołówce największej sieci księgarni *Barnes&Nobles* i wskoczyła na 6 miejsce listy bestsellerów NEW YORK TIMES.

W Polsce książka pojawi się w sprzedaży 16 stycznia 2007r.

HANNIBAL LECTER – najbardziej przerażająca i nurtująca postać we współczesnej literaturze. Geniusz zbrodni, symbol niewyobrażalnego i wyrafinowanego zła. Teraz wreszcie ujawni, dlaczego jest tym, kim jest...

Milczenie owiec, *Czerwony Smok* i *Hannibal* pozostawiały bez odpowiedzi pytanie: dlaczego...

Hannibal po drugiej stronie maski odsłania początki i przyczyny zła. Odtwarza kształtowanie się potwora – z najbardziej zwyrodniałego okrucieństwa i... najtkliwszych, najbardziej wzniosłych uczuć, drogę z niewinności w potworność.

Miłość i nienawiść, wyrzuty sumienia i żądza zemsty, obrzydlistwo i zmysłowe piękno, sztuka i kobieta walczą o duszę Hannibala. W tej niezwykłej powieści beznamienne opisy rytuałów morderstw przeplatają się z poetyckimi symbolami i rozpalają wyobraźnię. Krwawa i nastrojowa – poraża okrucieństwem i porywa wyrafinowaną, perwersyjną wręcz zmysłowością.

Ta książka odsłania mroki pamięci Hannibala Lectera, pozwala rozwiązać jego zagadkę i zrozumieć, dlaczego jest tym, kim jest.

